

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
भारतीयविद्या पारंगत (एम्.ए.)- (सत्र पद्धती: नियमित)

R

परीक्षा: जानेवारी - २०२३

चवथे सत्र

विषय: - सिंधु आणि इतर ताम्रपाषाणयुगीन संस्कृती (19R1343)

दिनांक: १३/०१/२०२३

गुण: ६०

वेळ: स. १०.०० ते १२.३०

सूचना :- (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. (२) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र. १. सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३६)
१. सिंधू संस्कृतीच्या व्हासाच्या विविध सिद्धांतांचे आणि व्हासाचे परिणाम यांचे मूल्यांकन करा.
 २. सिंधू संस्कृतीच्या अंतर्गत आणि बाह्य व्यापाराबद्दल तपशीलवार लिहा.
 ३. कालीबंगनच्या संदर्भात सोथी संस्कृतीची चर्चा करा.
 ४. मध्य भारतातील ताम्रपाषाण संस्कृतीची चर्चा करा.
 ५. पुरातत्त्विय पुराव्यावर आधारित सिंधू संस्कृतीच्या धर्माची चर्चा करा.
- प्र. २. टीपा लिहा. (कोणतेही तीन) (१८)
१. सावलदा संस्कृती
 २. हाक्रा संस्कृती
 ३. जोर्वे संस्कृतीची उत्पत्ती आणि अंत याविषयीचे सिद्धांत स्पष्ट करा.
 ४. आहार संस्कृती
 ५. पादरी संस्कृती
- प्र. ३. रिकाम्या जागा भरा./एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (०६)
१. यांनी प्रथम कायथाचे उत्खनन केले.
अ) व्ही. एस. वाकणकर ब) एम. के. ढवळीकर
क) एच. डी. सांकलिया ड) जेड. डी. अन्सारी
 २. यांनी आमरी संस्कृतीचा शोध लावला.
अ) एन. जी. मजुमदार ब) हरग्रीव्स
क) जे. एम. मार्शल ड) एम. आर. मुघल
 ३. आद्य-गणेशाची मूर्ती कोणत्या ठिकाणाहून सापडली आहे.
अ) प्रकाशे ब) सावलदा
क) इनामगाव ड) दायमाबाद
 ४. लॅपिसला झुली येथून आयात करण्यात आला.
अ) रोहरी ब) बदकशान
क) खेत्री ड) कोलार
 ५. सिंधू संस्कृतीचा नाश करणाऱ्या इंद्राच्या सिद्धांताचे खंडन कोणी केले.
अ) एम. व्हीलर ब) जी. छोशेल
क) केनिथ केनेडी ड) रेक्स
 ६. येथे नांगरलेले शेत सापडले आहे.
अ) कालीबंगन ब) सोथी
क) कुणाल ड) बणावली